

**Wewnątrzszkolny
System Przeciwdziałania Przemocy
w Szkole Podstawowej nr 18
im. Jana Pawła II w Gliwicach.**

Spis treści:

- I. System norm i zasad obowiązujących w szkole.
- II. System nagród i konsekwencji.
 - Konsekwencje
 - Nagrody
- III. Procedury i zasady interwencji nauczyciela w przypadku ujawnienia agresji.
 - Interwencja nauczyciela.
 - Rozmowa z rodzicami sprawcy agresji i przemocy.
 - Rozmowa interwencyjna z agresorem.
 - Rozmowa z ofiarą przemocy.
- IV. Procedury i zasady interwencji dla personelu niepedagogicznego szkoły.
- V. Jak bronić się przed agresją? – procedury dla ucznia.
- VI. Stała i systematyczna edukacja uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach profilaktyki.
- VII. Diagnoza stopnia i zakresu agresji i przemocy

I. System norm i zasad obowiązujących w szkole.

W szkole obowiązują jasno określone zasady, normy i reguły, które zawarte zostały w regulaminie zachowania się uczniów.

Regulamin Zachowania się Ucznia SP Nr 18

1. Jako uczeń Szkoły Podstawowej Nr 18 w Gliwicach swoją postawą i zachowaniem mam przynosić chlubę moim wychowawcom i rodzicom.
2. Szkoła i jej wyposażenie są dobrem wspólnym, dlatego niczego nie niszczę, dbam o ład i estetykę mojego otoczenia - klasy, korytarza, boiska. Za zniszczony przeze mnie sprzęt (w salach lekcyjnych, toaletach i korytarzach) odpowiadają materialnie moi rodzice.
3. W stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły i kolegów zachowuję się kulturalnie, przestrzegając norm współżycia społecznego:
 - używam słów: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”,
 - mówię „dzień dobry” i „do widzenia”,
 - nie wyśmiewam się z innych,
 - nie używam niecenzuralnych wyrazów, gestów.
4. Przestrzegam obowiązków ucznia zawartych w Statucie Szkoły i wszelkich zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie placówki. Odpowiednio reaguję na zwrócone mi uwagi i upomnienia, jestem prawdomówny i uczciwy, potrafię przyznać się do błędów.
5. Przestrzegam zakazu samowolnego opuszczania budynku i terenu szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i przerw śródlekcyjnych. Po dzwonku na lekcje jestem zobowiązany niezwłocznie wejść do sali lekcyjnej i przygotować się do zajęć oczekując na nauczyciela, względnie w ciszy ustawić się pod salą lekcyjną.
6. Nie używam na terenie szkoły telefonu komórkowego, przestrzegam noszenia jednolitego stroju szkolnego, określonego w Statucie Szkoły.
7. Mój ubiór i fryzura są czyste i skromne, zgodne z ustaleniami zawartymi w Statucie Szkoły.
8. Nie przynoszę do szkoły żadnych przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla mnie lub moich kolegów.
9. Moim obowiązkiem jest systematyczne uczęszczanie do szkoły, sumienne zdobywanie wiedzy i kształtowanie własnego charakteru.
10. Wszystkie konflikty i spory rozwiązuję bez użycia siły, korzystając z pomocy wychowawcy, pedagoga szkolnego bądź Samorządu Uczniowskiego i jego opiekunów.
11. Pomagam słabszym i młodszym od siebie, nie toleruję niewłaściwego zachowania innych.
12. Wykorzystuję swoje uzdolnienia i talenty, by mogły służyć innym. Jestem aktywny na terenie klasy i szkoły.
13. Wiem, że za nieprzestrzeganie powyższych zasad poniosę konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem przeciwdziałania przemocy.

II. System nagród i konsekwencji.

Uczeń ponosi konsekwencje za to co zrobił, aby zminimalizować poniesioną przez innych krzywdę lub szkodę.

- uznanie swojej odpowiedzialności –przeproszenie (nie może być zdawkowe, nie jest to też usprawiedliwianie się);
- naprawienie szkody (materialnej i rzeczowej);
- pomoc na rzecz klasy i szkoły lub poszkodowanego (np.: zrobienie gazetki klasowej, pomocy dydaktycznych, przepisanie koledze lekcji, który ma złamaną rękę);
- odebranie przywilejów (np.: zakaz wyjść klasowych, wycieczek, udziału w dyskotekach, zajęciach pozalekcyjnych);
- pogłębienie zrozumienia swojego zachowania i jego skutków(np.: zapoznanie się z obowiązującymi zasadami lub ich utrwalenie, różnego rodzaju wypowiedzi pisemne skłaniające do refleksji nad sytuacją, przygotowanie gazetki na ten temat);
- obowiązkowy udział w terapii dla dzieci z zaburzonym zachowaniem;(Statut szkoły par.63)
- uwaga w zeszycie lub w dzienniku;
- nagana wychowawcy;
- nagana dyrektora;
- adekwatna ocena zachowania zgodna z wewnątrzszkolnym systemem oceniania;
- przeniesienie do innej klasy;

Uczeń zostaje nagrodzony gdy;

- nie zdobywa pozycji w klasie za pomocą zachowań agresywnych;
- potrafi informować nauczyciela o sytuacjach agresji i przemocy wobec innych lub siebie;
- osobom zachowującym się agresywnie daje do zrozumienia, że te zachowania nie są przez niego akceptowane;
- czynnie reaguje na zachowania agresywne i stosowanie przemocy-mówi o nich dorosłym, pomaga ofiarom przemocy;
- wie, jak bronić się przed agresją;

Nagrody:

- dyplom na zakończenie I i II semestru szkolnego;
- umieszczenie nazwiska ucznia na tablicy dla wyróżniających się uczniów i na stronie internetowej szkoły;
- adekwatna ocena zachowania według wewnątrzszkolnego systemu oceniania;
- wyczytanie nazwiska ucznia na apelu;
- pochwała wychowawcy;
- pochwała dyrektora szkoły;

III. Procedury i zasady interwencji nauczyciela w przypadku ujawnienia agresji.

1. Interwencja nauczyciela.
2. Wychowawca powiadamia lub wzywa do szkoły rodziców i w poważnych przypadkach zawiadamia pedagoga szkolnego(bójki dwóch na jednego, duża różnica wieku, powtarzające się groźby i prześladowania).
3. Wychowawca powiadamia rodziców ofiary przemocy o zaistniałej sytuacji.
4. Wyciągnięcie konsekwencji.
5. Decyzja zespołu interwencyjnego i dyrekcji szkoły o powiadomieniu Policji –Sekcji do Spraw Nietletnich lub Sądu Rodzinnego.

Interwencja nauczyciela:

- Przerwanie zachowania agresywnego (powiedz: „Stop!”, w razie potrzeby rozdziel!).
- Ocena sytuacji (mów o faktach, nie oceniaj: „bijesz go”, to go boli”, „on tego nie chce”, „ta zabawa jest niebezpieczna, możecie sobie zrobić krzywdę”)
- Przypomnienie zasady, która została złamana(„Łamiesz zasadę ...”, „Umawialiśmy się, że ...”)
- Wyrażenie swojego zdania i oznajmienie konsekwencji („ Nie pozwalam na to w naszej klasie”, „ Nie podoba mi się, że to robisz”, „Powiadomię o tym wychowawcę”).
- Pozostanie w kontakcie , aż sytuacja ulegnie deeskalacji (powiedz, czego oczekujesz lub co uczniowie mają teraz zrobić, upewnij się, czy wykonali twoje polecenie).
- Sporządzenie notatki ze zdarzenia i powiadomienie wychowawcy (data, dane personalne, opis zdarzenia i świadkowie).

Rozmowa z rodzicami sprawcy agresji i przemocy.

1. Informacja nauczyciela, dlaczego zaproszono rodziców na rozmowę.
2. Wymiana informacji o sytuacji dziecka.
3. Ustalenie dalszego postępowania, jako podstawy do wspólnego sformułowania propozycji kontraktu dla dziecka, w którym pisemnie określamy:
 - jakie cele (np.: ma przestać przezywać kolegów)?
 - jakie traci przywileje i na jaki czas (np.: w szkole -nie może jechać na wycieczkę, w domu -nie może odwiedzać kolegów)?
 - jakie zachowania będą podlegały kontroli w domu i w szkole(np.: w domu – wraca o ustalonej porze i kontrolowane będą godziny powrotu do domu, w szkole- nie opuszcza lekcji i nie spóźnia się , będą kontrolowane obecności na lekcjach i spóźnienia.)?
 - jakie konsekwencje poniesie w przypadku złamania ustalonych zasad i umów?
 - jakie będą zasady współpracy rodziców i szkoły(np.: rodzice uprzedzają wychowawcę , kiedy dziecko będzie nieobecne , wychowawca jak najszybciej informuje rodziców o nieobecności dziecka na lekcji, raz w tygodniu spotykamy się i rozmawiamy jak nam idzie)?
4. Podpisanie przez rodzica i wychowawcę sporządzonej notatki z przebiegu rozmowy.
5. Pisemne zobowiązanie rodziców do podjęcia terapii rodzinnej.

Rozmowa interwencyjna z agresorem(gdy zachował się agresywnie i nie bierze za to odpowiedzialności lub w sytuacjach, kiedy agresywne zachowania powtarzają się częściej):

- powstrzymać się od obwiniania, zawstydzania, grożenia i potępiania podczas rozmowy;
- wyjaśnić mu powody, mówi o faktach, konkretnych zachowaniach- nie uogólniać;
- pozwolić mu opowiedzieć o swojej sytuacji;
- powiedzieć mu , jakie złamał normy i zasady oraz kto i jaką szkodę poniósł w związku z jego zachowaniem;
- powiedzieć mu, jakie poniesie konsekwencje(może być ustalone wspólnie pokrzywdzonym)
- podpisać ze sprawcą pisemny kontrakt określający jego zobowiązania oraz konsekwencje, jakie poniesie w przypadku niedotrzymania zawartej umowy;
- umówić się z nim na następne spotkanie w celu skontrolowania przestrzegania zawartych umów;
- edukacja w zakresie zrozumienia problemu agresji i przemocy(jako działanie długofalowe)

W indywidualnej rozmowie z ofiarą przemocy:

- udziel pomocy (higienistka)
- pozwól uczniowi opowiedzieć o tym, co go spotkało;
- nie oceniaj, okaz zrozumienie dla jego uczuć i zachowań;
- docień dotychczasowe sposoby radzenia sobie;
- poinformuj o działaniach, jakie zamierzasz podjąć;
- wspólne ustalenie, jakie będą dalsze kroki rozwiązania problemu;

IV. Procedury i zasady interwencji dla personelu niepedagogicznego szkoły.

1. Pracownik szkoły zgłasza zajście w sekretariacie szkoły lub w pokoju vice-dyrektora.
2. Sekretariat sporządza notatkę i zawiadamia wychowawcę o zajściu.

V. Jak bronić się przed agresją? – procedury dla ucznia.

1. POINFORMUJ –czyli powiedz agresorowi, że robi coś co ci nie odpowiada (np.: „Słuchaj, nie podoba mi się, że od pewnego czasu dokuczysz mi).
2. WYRAŹ SWOJE UCZUCIA-czyli wyraż swój gniew, złość czy niezadowolenie związane z tą sytuacją. Nalegaj na zmianę zachowania (np.: Kiedy tak stoisz nade mną, wymachujesz ręką i grozisz mi, to czuje się strasznie poniżony. Boje się a z drugiej strony jestem potwornie wściekły. Chciałbym, abyś przestał to robić!).

3. PRZYWOŁAJ ZAPLECZE- czyli powiedz, co zrobisz, w jaki sposób będziesz się bronił, jeśli agresor nie zmieni swego zachowania(np.: Jeśli nadal będziesz mi dokuczał, to powiem o tym wychowawcy).

VI. Stała i systematyczna edukacja uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach profilaktyki.

W celu wykształcenia umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z sytuacją agresji i przemocy będą podjęte działania:

NA POZIOMIE SZKOŁY

- Dzień poświęcony przeciwdziałaniu agresji w szkole.
- Większa kontrola podczas przerw międzylekcyjnych, częstsze interwencje.
- Więcej ciekawych zajęć pozalekcyjnych.
- Organizacja konkursów i przedstawień związana z przeciwdziałaniem przemocy.
- "Uruchomienie skrzynki zaufania".
- Ogólnoszkolne zebrania rodziców – pedagogizacja rodziców.
- Doskonalenie i samodoskonalenie nauczycieli(konferencje szkoleniowe, rady pedagogiczne).
- Współpraca na linii dom – szkoła.
- Współpraca z Samorządem Uczniowskim.
- Współpraca z lokalnymi instytucjami.

NA POZIOMIE KLASY

- Ustalenie regulaminu klasowego zawierającego normy postępowania zapobiegające agresji i przemocy – wyjaśnienie problemu, nagrody i kary.
- Przeprowadzenie badań socjometrycznych klasy w celu wyodrębnienia agresorów i ofiar.
- Przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych zapobiegających agresji i przemocy.
- Gry, zabawy, literatura, wycieczki klasowe.
- Nauka przez współpracę – pomoc uczniowska.
- Wspólne zajęcia wzmacniające więzi między uczniami.
- Zebrania rodziców, konsultacje, indywidualne rozmowy.
- Spotkania z pedagogiem, psychologiem szkolnym i pracownikami PPP n/t przemocy, agresji, radzenia sobie ze złością i z własnym dzieckiem.
- Udział w przedstawieniach edukacyjnych.

NA POZIOMIE JEDNOSTKI

- Objęcie indywidualną opieką psychologiczno pedagogiczną agresorów i ofiar.
- Rozmowy z rodzicami uczniów, których problem dotyczy, w razie potrzeby w obecności dziecka.
- Pomoc i wsparcie dla rodziców ze strony szkoły.
- Fachowa pomoc ze strony psychologa dla rodziców i uczniów szykanowanych (także szykanujących).
- Warsztaty dla rodziców, którzy nie radzą sobie z dzieckiem, prowadzonych przez pracowników PPP na terenie szkoły.
- Warsztaty prowadzone przez pracowników PPP i Straż Miejską.

VII. Diagnoza stopnia i zakresu agresji i przemocy

1. W szkole przeprowadzana zostanie ankieta raz na trzy lata mającą na celu zdiagnozowanie rozmiaru i rodzajów form przemocy stosowanych wśród uczniów w danym okresie.
2. Na podstawie wniosków z ankiet opracowane są działania zaradcze i profilaktyczne na następny okres.
3. Wychowawcy klas na bieżąco przeprowadzają anonimoweankiety w swoich klasach diagnozujące wzajemne relacje i postawy uczniów wobec siebie
4. Podczas godzin wychowawczych omawiane są problemy dotyczące całej klasy. Wspólnie poszukuje się rozwiązania i poprawy zaistniałego stanu rzeczy
5. Odbywać się będą spotkania Samorządu Uczniowskie z Dyrektorem Szkoły oraz psychologiem i pedagogiem, na których poruszane są tematy dotyczące zjawiska agresji i przemocy w szkole.

Literatura:

Ewy Czermierowska-Koruba, Kazimierz Koruba: „Szkoła bez przemocy”
Szkolny system przeciwdziałania agresji i przemocy- poradnik dla nauczycieli.